

بسمه تعالیٰ
مجلس شورای اسلامی
دوره دوم - سال اول
۱۳۶۴-۱۳۶۳
شماره ترتیب چاپ ۳۷۶

شماره دفترچه ۱۸۲

شماره ۷۴۵۸۶
تاریخ ۶۳/۱۰/۲

برادرگرامی حجت الاسلام والملیمین آقای هاشمی رفسنجانی
ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری که بنایه پیشنهاد
شماره ۱۵/۱۹۸۶ مورخ ۱۳۶۳/۹/۲۴ دادگستری جمهوری اسلامی ایران در جلسه مورخ
۶۳/۹/۱۰ هیات وزیران بتصویب رسیده است بپیوست تقدیم و تفاضلی تصویب آنرا دارد.

نخست وزیر
میرحسین موسوی

با توجه به ضرورت برخورد قاطع با جرائم ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری به لحاظ
مقاصد اجتماعی که در بین دارند و جهت تشدید مجازات مرتکبین آنها لایحه زیر تقدیم
میگردد.

لایحه تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری

ماده ۱ - هر کس از راه محلیه و تقلب مردم را به وجود شرکتها یا تجارتخانهها یا کارخانهها
یا موسسات موهوم یا بهداشتی اختیارات و ایشی ممنوع کند یا به امور غیر واقع امیدوار نماید
یا از حواویث و پیش آمد های غیر واقع بترساند و یا اسم و یا عنوان مجعلوں اختیار کند و بمیکی
از وسائل مذکور و یا وسائل تقليی دیگر وجود و یا اموال یا استناد یا حوالات یا قبوض یا
مقاصد حساب و امثال آنها تحریص کرده و از این راه مال دیگر را برد کلاهبردار محسب
و علاوه بر داصل مال به صاحبیش ، به خوبی از شهاده ناسه سال و پرداخت جزای نقدی
معادل مالی که اخذ کرده است محکوم میشود .

در صورتیکه مرتکب عنوان یا سمت مجعلوں مأموریت از طرف سازمانها و موسسات
دولتی یا وابسته به دولت یا شرکتهای دولتی یا شرکتی یا شرکتی یا شهرداریها یا نهادهای انقلابی
یا وکالت مجلس یا کارمندی مجلس یا دارندگی پایه قاضی و بطور کلی نهادها و موسسات ماموز
بخدمت عمومی آنها ذکرده یا اینکه جرم با استفاده از تبلیغ عامه از طریق وسائل ارتباط

جمعی از قبیل رادیو، تلویزیون، روزنامه و مجله یا نطق در مجامع و بالاتر آنکه جایی بسا
خطی صورت گرفته باشد یا مرتكب از کارکنان دولت یا موسسات و سازمانهای دولتی یا باسته
بدولت یا شهزاده‌ها یا نهادهای انقلابی یا وکلای مجلس یا کارمندان مجلس یا دارندگان
پایه قضائی و یا بطور کلی آزمودنین به خدمت عمومی باشد علاوه بر رذاصل مال‌بدها حبس
به حبس ازدواج ناده سال و انفصال ابد از خدمات دولتی و پرداخت جزای نقدی معادل مالی
که اخذکرده است محکوم می‌شود.

تبصره ۱- در کلیه موارد مذکور در این ماده در صورت وجود جهات و کیفیات مخففه
دادگاه میتواند با اعمال ضوابط مربوط به تخفیف، مجازات مرتكب را فقط حداقل
مجازات مقرر در این ماده (حبس) و انفصال ابد از خدمات دولتی تقلیل دهد ولی
میتواند به تعلیق اجرای کیفرخکم دهد.

تبصره ۲- مجازات شروع به کلاهبرداری حسب مورد حداقل مجازات مقرر آن مورد
(حبس) خواهد بود.

ماده ۳- هر کس بنحوی ازانحاء از قبیل ساختن سند یا گواهی خلاف واقع به رشکل
و هرسورت مالی تحصیل کنده است حقاً آنرا بنابر ضوابط اعلام شده از طرف مسئولین
ذیربطنداشته باشد و با امتیازاتی را که با شخص خاص بهجهت داشتن شرایط مخصوص
تفویض میگردند تغییر جواز صادرات و واردات و آنچه عرفاً موافق است اصولی گفته می‌شود در
عرض خرید و فروش قراردهد و با در توزیع کالایی مقرر بوده است به این عایت ضوابطی
توزیع گردد، مرتكب تقلب شود و با بطور کلی مال یا وجهی تحصیل کنده طبق تحصیل آن
قادمش رو عیت قانونی بوده است کلاهبردار محسوب و حسب مورد بمجازات مقرر در
ماده یک محکوم میگردد. چنانچه عمل ارتکابی متهم منطبق با عنوان دیگری بوده
و بموجب سایر مقررات جزائی مستلزم مجازات اشد باشد مجازات مذبور اعمال خواهد
شد.

تبصره ۱- در کلیه موارد مذکور در این ماده در صورت وجود جهات تخفیف و تعلیق
دادگاه مکلف بر عایت مقررات تبصره ۱ ماده ۱ این قانون خواهد بود.

ماده ۴- هر یک از مستخدمین و مأمورین دولتی اعم از قضائی و اداری یا شوراهای
شهرداریها یا نهادهای انقلابی یا وکلای مجلس یا کارمندان مجلس یا شرکتهای دولتی یا
سازمانهای دولتی و باسته بدولت و با بطور کلی مأمورین به خدمات عمومی خواه رسمی
یا غیررسمی برای انجام دادن یا انجام ندادن امری که مربوط به سازمانهای مذبور می‌باشد
اعم از اینکه امر مذکور مربوط به موظائف آنها بوده با آنکه مربوط بهما مودیگری در آن سازمان

باشد، وجه یا مال یا سند پرداخت و جمیعت سليم مالي را مستقیماً یا غير مستقیم قبول نماید.
خواه آن کار را انجام داده یا نداده و انجام آن بترتیب حقانیت و وظیفه بوده یا نبوده باشد
و یا آنکه در اینجا می‌یافدم. انجام آن موثر بوده یا خیر، مرتشی محسوب و بترتیب زیر
مجازات می‌شود.

در صورتیکه قیمت مال یا وجه مأخوذه زائد از بیست هزار ریال نباشد به انفصال
وقت از سه ماه تا شش ماه و زائد از این مبلغ تا دویست هزار ریال از شش ماه تا سه سال
حبس و از شش ماه تا سه سال انفصل وقت بعلاوه جزای نقدی معادل قیمت مال یا وجه
مأخوذه محکوم خواهد شد.

در صورتیکه قیمت مال یا وجه مأخوذه زائد بود و بیست هزار ریال باشد مجازات
مرتكب سه تا ده سال حبس بعلاوه جزای نقدی معادل قیمت مال یا وجه مأخوذه و انفصل
دائم از خدمات دولتی و تا ۲۴ ضریبه شلاق خواهد بود.

تبصره ۱— مبالغ مذکور از حیث تعیین مجازات و یا ملاحت محاکم اعم از اینست که
جرم دفت واحده و یا به دفعات واقع شده و جمع مبلغ مخدوش بالغ بر نصاب مزبور باشد.

تبصره ۲— در تمامی موارد فوق مال ناشی از ارتقاء بعنوان تعزیر و شوه دهنده به
تفع دولت ضبط خواهد شد و چنانچه راشی بوسیله رشه امتیازی تحصیل کرده باشد، این
امتیاز لغو خواهد شد.

تبصره ۳— مجازات شروع به جرم ارتقاء حداقل حبس مقرر در هر مورد و نیز بنابر
موردن حداقل انفصل وقت و بانفصل دائم خواهد بود.

تبصره ۴— هرگاه میزان رشه زائد از مبلغ دویست هزار ریال باشد در صورت وجود
دلائل کافی، صدور قرار موقت بازداشت الزامی است و این قرار در هیچ یک از مراحل
رسیدگی قابل تبدیل نخواهد بود.

تبصره ۵— در هر مورد از موارد ارتقاء هرگاه راشی قبل از کشف جرم مأمورین را از
وقوع بزه آگاه سازد از تعزیر مالی معاف خواهد شد. و در مورد امتیاز طبق مقررات عمل می‌شود
و چنانچه راشی در ضمن تعقیب با اقرار خود موجبات تسهیل تعقیب مرتشی را فراهم نماید
تائف مالی که بعنوان رشه پرداخته است به وی بازگردانده می‌شود و امتیاز نیز لغو
می‌گردد.

ماده ۶— هر یک از کارمندان و کارکنان ادارات و سازمانها پا شوراها و پا شهرداریها
و موسسات و شرکتهای دولتی و بنا بر استهنه دولت و بنا به اینها دهای انقلابی یا وکلای مجلس یا
کارمندان مجلس و دیوان محاسبات و موسساتی که به کمک مستمر دولت اداره می‌شوند و بنا
دارندگان پا به قضائی و بطوطولکی مأمورین به خدمات عمومی اعم از نسخی یا غیر رسمي وجهه یا

مطلوبات پاحوالجات یا سهام و استناد و اوراق بینا دار و یا سایر اموال متعلق به هر یکار سازمانها و موسسات فوق الذکر و اشخاص را که بر حسب وظیفه‌های نهایه شده است بنفع خود یا دیگری برداشت و تصالح کرده یا عمدتاً تلف نماید. مختلس محسوب و بتریب زیر مجازات خواهد شد.

در صورتیکه میزان اختلاس تا پنجاه هزار ریال باشد مرتكب بدشماهه تا سه سال حبس و شش ماه تا سه سال انفصال موقت و هرگاه بیش از این مبلغ باشد بدهد و تا ده سال حبس و انفصال دائم از خدمات دولتشی و در هردو مورد علاوه برورد وجه یا مال مورداً اختلاس به جزای نقدی معادل دو برابر آن محکوم می‌شود.

تبصره ۱- مجازات شروع بمجرم اختلاس در هر مورد حداقل حبس برای آن جرم است.

تبصره ۲- چنانچه ارتکاب اختلاس توأم با جعل سند و نظایران باشد مرتكب به حداقل مجازات فوق محکوم می‌شود.

تبصره ۳- هرگاه مرتكب اختلاس قبل از صدور کیفرخواست تمام وجهی امال مسورد اختلاس را مسترد نماید دادگاه او والاجزای نقدی معاف خواهد ساخت.

تبصره ۴- حداقل نصاب مبالغ مذکور در جرائم اختلاس از جمیع تعیین مجازات یا صلاحیت محاکم اعم از اینست که جرم دفتاً واحده یا به دفاتر واقع شده و جمع مبلغ مورد اختلاس بالغ بر نصاب مجبور باشد.

تبصره ۵- هرگاه میزان اختلاس زائد بر پنجاه هزار ریال باشد در صورت وجود دلائل کافی صدور قراربازداشت موقت الزامی است و این قرار در هیچ یک از مراحل رسیدگی قابل تبدیل نخواهد بود.

تبصره ۶- درکلیه موارد مذکور در صورت وجود جهات تخفیف دادگاه مکلف به رعایت مقررات تبصره یک ماده یک از لحاظ حداقل حبس و نیز با به مورد حداقل انفصال موقت و بانفصال دائم خواهد بود.

ماده ۵- در هر مورد از بیمه‌های مندرج در این قانون که مجازات حبس بسیاری آن مقرر شده در صورتی که مرتكب از مأمورین مندرج در بندهای ماده یکی‌ماذکور در ماده ۳ باشد از تاریخ صدور کیفرخواست از شغل خود مطلق خواهد شد. دادسرا مکلف است صدور کیفرخواست را به اداره یا سازمان ذیربط اعلام دارد. در صورتیکه متهم به موجب رای قطعی برائت حاصل کند ایام تعليق جزء خدست او محسوب و حقوق و مزایای مدتسی را که بعلت تعليقش نگرفته دریافت خواهد کرد.

ماده ۶- کلیه دستگاه‌هایی که شمول قانون برآنها متنزلم ذکر نام است. مشمول این قانون خواهد بود همچنین کلیه مقررات مغایر این قانون لغو می‌شود.

وزیردادگستری

دخست وزیر

تاریخ چاپ ۱۵/۵/۶۳
اداره کل قوانین